

Nieuwsbrief 12

Museum Korps Rijdende Artillerie

“Sinds 1879”

December 2022

Inleiding

De jaarlijkse nieuwsbrief van het Museum Korps Rijdende Artillerie dient in de eerste plaats om de begunstigers over de ontwikkelingen van het afgelopen jaar te informeren. Het vervult ook de rol van jaarverslag en wordt via de website openbaar gemaakt.

Na twee jaren met vele beperkende maatregelen als gevolg van de COVID-19 pandemie, was 2022 weer een normaal jaar waarin het museum de draad weer gewoon kon oppakken.

De Stichting

De Raad van Toezicht was gedurende 2022 als volgt samengesteld:

1. Voorzitter: Lgen b.d. H. (Hans) Sonneveld, Kolonel van het Korps (KvK)
2. Vicevoorzitter: Lkol b.d. C.J. (Kees) van Harmelen tot 2 december 2022
3. Secretaris: Maj b.d. mr. M.L. (Martin) Rauwé
4. Lid: Kap b.d. mr. drs. H.G.J. (Hanke) Bruins Slot tot 9 januari 2022
5. Lid: Kol mr. H.C.M. (Henny) Snellen vanaf 8 april 2022

Met trots vervuld moesten wij Hanke Bruins Slot helaas weer afstaan als bestuurslid wegens haar voordracht tot minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Met grote droefheid ontvingen wij het bericht dat de vicevoorzitter, Kees van Harmelen, op 2 december is overleden. Kees maakte deel uit van de Raad van Toezicht vanaf haar oprichting in 2011.

De Raad van Toezicht is in 2022 bijeengekomen op 7 maart 2022 waarbij gedurende een deel van die vergadering de gang van zaken werd besproken met de voorzitter en vicevoorzitter van de stichting.

De Raad van Toezicht heeft Henny Snellen bereid gevonden tot de Raad toe te treden. Henny is een Ridder met een voortreffelijke staat van dienst bij het Korps. Zij vervult thans de functie van Militair Adviseur van de Permanente Vertegenwoordiger van Nederland bij de Verenigde Naties. De raad is verheugd wederom een Ridder van 'kaliber' te hebben gevonden die het museum wil steunen.

Het Bestuur was gedurende 2022 als volgt samengesteld:

1. Voorzitter: KC Lkol J. (Jeffrey) van der Veer
2. Vicevoorzitter: Lkol b.d. ir. drs. A.G. (Bert) Haasjes
3. Secretaris: Lkol b.d. P.M.L. (Peter) van Erve tot 2 februari 2022
4. Secretaris: Lkol b.d. G.W. (Gerard) Berkers vanaf 2 februari 2022
5. Penningmeester: Stadj A.A. (Ton) Iliohan
6. Lid: KA Stadj J.S. (Jan) de Vries tot 13 juli 2022
7. Lid: KA Stadj E.J.A.G. (Ed) Kurvers vanaf 13 juli 2022

De Korpscommandant en de Korpsadjutant van het KRA zijn q.q. resp. voorzitter en algemeen bestuurslid.

Het voltallige bestuur vergaderde in 2022 op 2 februari. Daarnaast vond veelvuldig in wisselende samenstelling overleg over lopende zaken plaats. Tijdens de jaarvergadering werd afscheid genomen van Peter van Erve. Hij heeft samen met Marius van Pelt en Harry Verhoeven het Museum gebracht waar het nu is. Met woorden van grote waardering overhandigde de KC als afscheidsgeschenk aan Peter een beeldje van de Rijder te Paard.

Financiën. De benodigde en onvoorziene kosten voor het museum zijn binnen het begrote bedrag gebleven. De wensen voor de toekomst, zijn in het jaarplan 2023 opgenomen. Een deel daarvan is ook hieronder opgenomen als vooruitzicht voor het komende jaar.

De als collectebus fungerende ‘holle granaat’ in de hal van het Museum levert nog enkele tientallen euro’s op, maar wordt sinds dit jaar aangevuld met donaties via QR code. Immers, contant geld raakt in onbruik bij velen.

De groep **vrijwilligers** van het museum bestond op 31 december 2022 uit:

- Directeur Museum : Bert Haasjes
- Conservator : Els van Nieuwenhuijzen
- Assistent conservatoren : Han Wijtzes (collectie), Marijke Schumacher (docu en foto’s)
- Facilitair Manager : René Thissen
- Veiligheidsaspecten : Derk de Vries
- Redactie webpagina en FB : Bert Haasjes i.s.m. Gerard Berkers
- Medewerkers : Norbert van der Leege
: Martijn Verviers

De stichting is zeer verheugd in de persoon van Els van Nieuwenhuijzen een ervaren conservator te hebben gevonden. Haar link met het museum ligt in de tentoonstelling “Het Doel ligt in Elburg” (1999) in het Elburgs Museum, die zij samen met Marius van Pelt opzette.

Als erkenning voor zijn jarenlange (21 jaar) inzet voor het museum werd op 30 maart de expositieruimte omgedoopt tot ‘Marius van Peltzaal’.

Norbert van der Leege en Martijn Verviers hebben te kennen gegeven dat hun beschikbaarheid, om voor beide verschillende redenen, beperkt is. Een nieuw fenomeen voor het museum is dat we sinds oktober ook een vrijwilliger uit het buitenland in onze gelederen tellen. Marijke Schumacher verhuisde namelijk naar Zweden. Met behulp van Cloud computing kan en wil zij ook van daaruit prima werk doen. Voor de dagelijkse gang van zaken binnenin het museum, zoals rondleidingen en onderhoud, is een aanvulling van de groep vrijwilligers toch dringend gewenst. Han Wijtzes vierde in 2022 zijn 80ste verjaardag.

Op 27 september vond het gebruikelijke vrijwilligersuitje plaats. Dit keer werd een bezoek gebracht aan het Oorlogsmuseum Overloon. Voor ons niet alleen interessant vanuit militair historisch perspectief maar zeer zeker ook als inspiratiebron voor de wijze waarop historische momenten kunnen worden gevisualiseerd.

De stichting is erkend als **culturele ANBI**, waardoor donateurs en degenen die in financiële en/of materiële zin schenkingen doen een fiscaal voordeel kunnen genieten. Het aantal donateurs is klein, maar gelukkig erg stabiel.

De Collectie

In 2022 werd het **schilderij** *Rijdende Artillerie op de Leusderheide*, geschilderd door Van Rappard, in restauratie gegeven. Een opfrisbeurt was zeker gewenst. Het schilderij is nog niet terug in de collectie.

Schenkingen in natura werden in 2022 ook ontvangen. Mevrouw V.C. (Vanessa) van Lede - Quarles van Ufford schonk het museum 2 sabels van haar overleden schoonvader C.P. van Lede (1913 – 1985), Majoor (R) der Rijdende Artillerie.

Schenkers ontvangen ofwel een schenkingsovereenkomst of een bedankbrief van de Korpscommandant.

Het aantal **bezoekers** bedroeg 624 waarvan een groot deel tijdens de Open Monumenten Dag op 10 september. Op die dag waren ook een groot aantal KRA reünisten aanwezig. Voor wat betreft het aantal bezoeken van actief dienend personeel vormen de HK Batterij (Hoofdkwartier batterij, voorheen de Staf, staf en verzorgingsbatterij, maar met veel minder logistieke elementen), de C-Batterij en de in 2021 opgerichte D-Batterij een constante bezoekersfactor. Dat

betekent dat het museum gelukkig via haar primaire taak, n.l. het delen van geschiedenis en tradities van het Korps, bij mag dragen aan het moreel, de 'ésprit de corps', saamhorigheid en daarmee uiteindelijk zelfs gevechtskracht.

De website had ca. 16.500 bezoekers in 2022 die bij elkaar zo'n 88.000 pageviews hadden. Op Facebook waren er medio december ruim 600 vaste volgers.

Wederom kwamen via het Museum mailadres (info@museum-kra.nl) een aantal bijzondere verzoeken om **genealogische informatie** binnen. Dit laatste is en blijft voor de vrijwilligers telkenmale een opgave vanwege een gebrek aan toegang tot gegevens (AVG). Aan de andere kant is het een geweldig voordeel dat de serie Van Es, het Gedenkboek Eeuwfeest, en het boek van Rambonnet nu ter raadpleging beschikbaar zijn op internet. In 2022 zijn verder de Korpsmededelingen vanaf 1963 gedigitaliseerd en beschikbaar op verzoek. Daarnaast werd gecorrespondeerd met een aantal mensen over mogelijke schenkingen aan het museum. Ook hier leidde corona tot de nodige vertraging om dit te effectueren, maar de contacten zijn weer geactualiseerd.

Bijzondere dagen en gebeurtenissen

- Viermaal per jaar vindt normaliter een gezamenlijke vergadering van de museumvrijwilligers plaats. In 2022 werd driemaal een gezamenlijke vergadering gehouden.
- Op 2 februari vonden in het museum de jaarvergaderingen plaats van de Stichting Museum KRA, de Stichting Veteranen KRA en de Stichting Manege KRA. Deze vergaderingen worden traditiegetrouw bijgewoond door de Kolonel van het Korps. Voor wat betreft het Museum roemde de KvK wederom de hoge kwaliteit van de tentoongestelde collectie en daarmee de inzet van de vrijwilligers.
- Op 7 juli vond de postume uitreiking van een Mobilisatie Oorlogskruis plaats aan een oud rijder, de Korporaal F.J. Wolkenfelt, die in de meidagen 1940 ingedeeld was bij de 2^e Rijdende Batterij 6-veld, die op de Noord-Veluwe als artilleriesteun was toegevoegd aan het 5e Regiment Huzaren
- Tijdens Open Monumentendag op 10 september werd een interessant programma gestalte gegeven in samenwerking met het NAM en het nieuwe Inlichtingenmuseum op Legerplaats bij Oldebroek. Als extra bijzonderheid werden de oude stallen gepresenteerd aan de bezoekers. Wat bij velen onbekend was is dat deze stallen nog de enige herinnering zijn aan de opvang van vele Belgische vluchtelingen gedurende WO I op de LbO.
- Op 5 november ontving het museum de 22 vrijwilligers van collega smederijmuseum 'De Hoefhamer' uit Elburg. Samen met het NAM werd een leuke carrousel opgezet met KRA presentatie, KRA museum expositie en de oude stallen.

De huisvesting

Het museum verkeert in de buitengewoon gelukkige omstandigheid dat voor de huisvesting van de collectie het Ministerie van Defensie om niet ruimte ter beschikking stelt, inclusief installaties zoals klimaatregeling, brandmelding en inbraakalarm.

De bouw van de **vide** in het museum heeft de nodige vertraging opgelopen. Het wachten is nu nog steeds op goedkeuring door de Rijksvastgoedbedrijf. In 2022 werden nog enkele testen m.b.t. de draagkracht van de museumvloer uitgevoerd.

De inrichting van het **depot** is afgerond, maar de administratieve verwerking van alle mutaties loopt nog door.

Er loopt een KL breed onderzoek (NOVA) naar de gewenste en mogelijke toekomstige vestigingsmogelijkheden van alle eenheden/elementen. Het is nog te vroeg om over concrete gevolgen voor het museum te spreken. Vooral snog lijkt het er echter wel op dat het depot op termijn wellicht opnieuw zal moeten verhuizen.

De collectie in de museum wereld.

Het Museum KRA maakt deel uit van de **Stichting Museumstad Elburg** en levert daarvoor een bestuurslid. De stichting is voor het KRA museum van belang op grond van a) de inbedding in de civiele samenleving, b) uitwisseling van kennis

en ervaring en ook meedoen aan promotieactiviteiten van de Elburgse musea. **Coöperatie Erfgoed Gelderland** is een coöperatie voor Gelderse erfgoedorganisaties. Erfgoed Gelderland is in meer dan één opzicht belangrijk voor onze stichting. Zij biedt haar leden cursussen aan op het gebied van museaal verantwoord omgaan met historische collecties. Zij biedt leden een platform voor ervaringsuitwisseling. Zij ondersteunt leden met juridisch advies op het gebied van de collectie en governance. Daarnaast zijn de ridders gedurende buitengewoon lange tijd in Arnhem gelegerd geweest en dat geeft een behoorlijk hechte band met de provincie Gelderland.

Een blik op de toekomst.

- De prioriteit zal ook de komende periode komen te liggen op onderhoud en beheer van de collectie.
- De bouw van de vide kon in 2022 niet worden afgerond. Het is nog onduidelijk of planning voor april/mei 2023 uitvoerbaar zal blijken. Voorsnog is de vergunningsverlening weliswaar nog niet rond, maar er is zeker wel voortgang en onoverkomelijke obstakels zijn niet in beeld.
- Volgens planning zal het schilderij V0076 in 2023 voor restauratie ter hand worden genomen

Identificatie van het schilderij

Inventarisnr. V0076
Kunstenaar: J. H. Geerlings
Titel: Rijdende Artillerie
Datering: n.n.b.
Techniek: Olieverf op doek
Afmetingen: Doek: 505 mm x 687 mm
Lijst: 645 mm x 845 mm x 40 mm

- Vanaf 2024 dient nog bij een aantal schilderijen als gevolg van een controle onderzoek een aantal kleine restauraties plaats te vinden. Offertes hiervan volgen nog. De planning is dat we ieder jaar één schilderij aanpakken.
- Het accent zal meer komen te liggen op het behoud en/of restauratie van documenten. Daarnaast wordt in het boekenbestand kritischer gekeken naar hun waarde voor een gerichte collectie van de Rijdende Artillerie.
- Met de digitalisering van de fotocollectie wordt voortgang geboekt, maar dit is ook werkelijk monnikenwerk. De digitalisering op zich levert immers nog niet alle informatie. Het uitzoeken van wie en wat is afgebeeld op een foto vraagt in veel gevallen buitengewoon veel tijd. Als assistent conservator is Marijke Schumacher daar druk mee bezig.
- De primaire taak van het (op)voeden van (jonge) ridders met historisch perspectief en tradities van de ridders blijft voorop staan.
- De openstelling van het Museum op elke woensdagmiddag werkt naar behoren en tot genoegen van de vrijwilligers.
- Er wordt gesproken over het vormen van twee afdelingen artillerie, waarvan een afdeling de tradities van het KRA voort zal zetten.

Bilthoven en Vierlingsbeek december 2022.

Colofon:

Museum Korps Rijdende Artillerie
Bezoekadres:
Gebouw 79, Eperweg 149, 't Harde
Telefoon: 0889516461

Website: www.museum-kra.nl
Email: info@museum-kra.nl
IBAN: NL74INGB0003151867
KvK 41047251 te Arnhem

Jaaroverzicht 2022 Stichting Museum Korps Rijdende Artillerie			
	Inkomsten 2022	Uitgaven 2022	Opmerkingen
Administratiekosten	€ -	€ 372,83	
Bedrijfsvoering	€ -	€ 1.672,83	
Bijdrage Defensie	€ 6.184,26	€ -	
Collectie/projecten	€ -	€ 20,00	
Cursussen	€ -	€ 145,20	
Donaties	€ 1.010,29	€ -	
Kantoorbehoeften	€ -	€ 33,48	
Lidmaatschappen	€ -	€ 508,50	
Reiskosten vrijwilligers	€ -	€ 3.429,51	
Rente	€ -	€ -	
Representatie	€ -	€ 1.131,73	
Giften	€ 1.990,00	€ -	
Vergoeding vrijwilligers	€ -	€ 3.967,50	
Giften vrijwilligers	€ 3.967,50	€ -	
Vorderingen	€ -	€ -	
Vrienden KRA	€ 96,10	€ -	
	€ 13.248,15	€ 11.281,58	
Saldo +/- 2022	€	€ 1.966,57	

Eigenvermogen 2022 Stichting Museum Korps Rijdende Artillerie			
	Eigenvermogen 1-1-2022	Eigenvermogen 31-12-2022	+/-
Saldo Bankrekening	€ 1.540,38		
Saldo Bankrekening		€ 1.430,20	
Sub Totaal		€ 110,18-	
Saldo Spaarrekening	€ 35.000,00		
Saldo Spaarrekening		€ 37.000,00	
Sub Totaal		€ 2.000,00	
Saldo Kas	€ 176,20		
Saldo Kas		€ 252,95	
Sub Totaal		€ 76,75	
Saldo Totaal	€ 36.716,58	€ 38.683,15	€ 1.966,57